176924

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการตรวจเต้านมด้วยตนเอง

ของกลุ่มสตรีวัยทองที่มารับบริการตรวจสุขภาพในคลินิกวัยทอง

โรงพยาบาลรามาชิบดี

ชื่อผู้วิจัย

นางสาวปาจรีย์ พิลา

ชื่อปริญญา

ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชา

สุขศึกษา

ปีการศึกษา

2548

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

1. อาจารย์ คร. สุรีย์พันธุ์ วรพงศธร

ประธานกรรมการ

- 2. รองศาสตราจารย์คร. ธวัชชัย วรพงศธร
- 3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์มณฑา ลิ้มทองกุล

การวิจัยกรั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาระดับความรู้ ทัศนคติเกี่ยวกับ โรค มะเร็งเต้านมและการตรวจเต้านมค้วยตนเอง และระดับพฤติกรรมการตรวจเต้านมค้วย ตนเอง (2) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยนำ ปัจจัยเอื้อ และปัจจัยเสริมกับพฤติกรรม การตรวจเต้านมค้วยตนเอง กลุ่มตัวอย่างได้ผ่านการพิจารณาจากคณะกรรมการจริยธรรม การวิจัยในคนของ โรงพยาบาลรามาธิบดี กลุ่มตัวอย่างเป็นสตรีวัยทองที่มารับบริการ ตรวจสุขภาพในคลินิกวัยทอง โรงพยาบาลรามาธิบดีเป็นครั้งแรก เก็บรวบรวมข้อมูลใน วันพุธช่วงบ่าย ระหว่างเวลา 13.00-16.00 น. และวันจันทร์ พุธ ศุกร์ ระหว่างเวลา 16.00-20.00 น. ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 330 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบสอบถาม ข้อมูลส่วนบุคคล แบบสอบถามความรู้ ทัศนคติเกี่ยวกับ โรคมะเร็งเต้านมและการตรวจ เต้านมค้วยตนเอง แบบสอบถามความสะควกในการตรวจเต้านมค้วยตนเอง

แบบสอบถามการ ได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับ โรคมะเร็งเต้านมและการตรวจ เต้านมด้วยตนเอง และแบบสอบถามพฤติกรรมการตรวจเต้านมด้วยตนเอง ผู้วิจัยสร้าง เครื่องมือโดยการปรับปรุงจากแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ได้ค่าความเชื่อมั่น จากการทดสอบค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ของครอนบราคจากแบบสอบถามค้านความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรมการตรวจเต้านมค้วยตนเอง เท่ากับ 0.71, 0.84 และ 0.90 ตามลำคับ การวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยนำ ปัจจัยเอื้อ และปัจจัยเสริม โดยใช้ค่าสถิติการแจกแจงความถึ่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การหาความสัมพันธ์ของปัจจัยนำค้านระคับ การศึกษา และปัจจัยเอื้อใช้ค่าสถิติใคสแควร์ (chi-square) และการหาค่าความสัมพันธ์ ของปัจจัยนำค้านอายุ รายได้ ความรู้ ทัศนคติ และปัจจัยเสริมใช้สถิติสัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์อันคับของสเปียร์แมน (Spearman rank correlation)

ผลการศึกษาพบว่า ด้านปัจจัยนำกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอายุ 45-50 ปี จบการ ศึกษาระดับปริญญาตรี มีรายได้ระหว่าง 20,000-40,000 บาท และเคยตรวจเต้านมด้วย ตนเองหรือโดยแพทย์หรือพยาบาล ระดับความรู้ ทัศนคติเกี่ยวกับโรคมะเร็งเต้านมและ การตรวจเต้านมด้วยตนเองอยู่ในระดับสูง ระดับพฤติกรรมการตรวจเต้านมด้วยตนเองอยู่ในระดับสูง ระดับพฤติกรรมการตรวจเต้านมด้วยตนเองอยู่ในระดับปานกลาง ปัจจัยนำได้แก่ อายุ รายได้ ระดับการศึกษาไม่มีความสัมพันธ์กับ พฤติกรรมการตรวจเต้านมด้วยตนเอง ความรู้เกี่ยวกับโรคมะเร็งเต้านมและการตรวจเต้านมด้วยตนเองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.131 ทัศนคติเกี่ยวกับโรคมะเร็งเต้านมและการตรวจเต้านมด้วยตนเองมีความสัมพันธ์ท่างบวกกับพฤติกรรมการตรวจเต้านมด้วยตนเองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.353 ปัจจัยเอื้อค้านความสะควกในการตรวจเต้านมด้วยตนเองมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการตรวจเต้านมด้วยตนเอง และปัจจัยเสริมด้านการได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับโรคมะเร็งเต้านมและการตรวจเต้านมด้วยตนเองมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการตรวจเต้านมและการตรวจเต้านมด้วยตนเองมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการตรวจเต้านมด้วยตนเองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.373

ABSTRACT

176924

Thesis Title

Factors Influencing Breast Self-examination of

Menopausal Women at Ramathibodi Hospital

Student's Name

Miss Pajaree Phila

Degree Sought

Master of Education

Major

Health Education

Academic Year

2005

Advisory Committee

1. Dr. Sureepun Vorapongsathorn

Chairperson

- 2. Associate Professor Dr. Tawatchai Vorapongsathorn
- 3. Assistant Professor Monta Limtongkul

This study was undertaken first, to determine the level of knowledge and attitudes regarding breast cancer and breast self-examination, and the behavior levels of self-examination; second, to identify which predisposing factors, reinforcing factors and enabling factors correlate with breast self-examination behavior. The sample subjects included menopausal women who first attended the Menopausal Clinic at Ramathibodi Hospital. Prior to commencement of the effort, the hospital's ethics committee approved the study plan. All of the data was collected between the hours of 1:00-4:00 pm on Wednesdays, and 4:00-8:00 pm on Mondays, Wednesdays and Fridays via a multi-part questionnaire covering the respondents' knowledge of and attitude

toward breast cancer and self-examination, the ease of breast self-examination, availability of information on breast cancer, self-examination methods, and behavior during self-examination.

Questionnaires constructed by the researcher were adapted in concept and theory from widely accepted principles, concepts and theories. Reliability figures for knowledge, attitude and breast self-examination behavior were 0.71, 0.84 and 0.90, respectively. The predisposing, reinforcing and enabling factors were analyzed in the form of percentages, means and standard deviation tests. A Chi-square analysis was used to study the relationship between educational level, reinforcing behavior and breast self-examination behavior.

The study sample consisted of 330 menopausal women ranging in age from 45 to 50 years old. Most were university graduates, holding bachelor's degrees, were earning from 20,000 to 40,000 baht per month, who had previous experience, either with breast self-examination or examination by a nurse or physician. Their knowledge of breast cancer and attitude toward self-examination were at a high level; self-examination behavior, however, was merely at a moderate level. Neither age, education nor income had any significant correlation with breast self-examination behavior. Knowledge of breast cancer and self-examination techniques, though, correlated positively with breast self-examination behavior at a level of significance of 0.05 (level ($r_s = .131$ and .353, respectively). Having access to a place for self-examination was an enabling factor that correlated with self-examination behavior at a level of significance of 0.05. Finally, receiving information on breast cancer and breast self-examination correlated positively with self-examination behavior, again at a 0.05 level of significance.